

mentarni sili, hkrati pa se polni duša z zanosom v prepričanju, da narod, ki tako poje, ima kulturo in ima tudi bodočnost.

Še malo pripombo glede dirigiranja! — Dirigent je lahko ognjevit in impulziven — mora celo biti —, pri vsem tem pa mora ohraniti neko eleganco kretanja in ponašanja. Za male skladbice ni treba velikih gest, razlika mora biti med preprosto narodno pesmijo in umetno patetično skladbo. Razen tega treba dirigentu stopnjevanja, imeti mora rezervo sile in sugestije in se varovati nepotrebne stereotipnosti.

Fran Mlinar-Cigale.

Koncert, ki sta ga priredila gg. Julij Betetto, bivši c. kr. dvorni operni pevec z Dunaja, in Josip Procházka, profesor na praškem konservatoriju, je napolnil prostrano Unionovo dvorano do zadnjega prostora. Da ne zaidem v nepotrebno razmišljanje, naj navedem samo pripomnje, ki sem jih napravil na rob sporednega lista, in sicer kar po vrsti kot si slede.

Pri Straußovi pesmi »Jutri« stoji gola beseda: meditacija. Poslušalci pa s Straußom prav gotovo niso toliko meditirali, da bi bili pesem doumeli. — O Procházku pravijo zapiski, da je bil deloma celo preveč diskreten, da je hotel s tem bržkone železo skriti.

Pri Brandt Buysovi ariji iz »Šišenskega krojača« smo se zavedeli, kako poln, voljan glas ima Betetto. Skladba je muzikalična »filozofija«, ki jo je občinstvo kot tako (v banalnem zmislu) sprejelo. Pri besedi »sleherni« smo nekoliko neprijetno presenečeni opazili, da je preveč izgovarjal **h** kot izgovarjajo Nemci svoj **p**alatalni prepisnik **h**. Prvi hip smo mislili, da je to samo lapsus linguae, pa se je kesneje izkazalo, da je nekaj sistema v tem.

Pri Pavčičevi: »Priplula je pomlad« je posebno lepa zadnja — misteriozno trkanje — lepo se poda ponavljanje prve kitice kot vstajenje! — Njegov »Dedek samonog« je naivno posnel komično skakanje z eno nogo. Je veliko zdravega humorja v tej skladbi. Betetto zna ponavljati — kako je potenciral!

Pri Gerbičevih dveh »Kam« in »Pojdem na prejo« stoje sledeči pripiski: Oho, ti presneti Gerbič! Zadnji dve vrstici prve sta zelo dramatično učinkovali. In še to smo posebno pri teh dveh čutili: slovenske pesmi imajo le svoj ton, svojo gorkoto, pa tudi posebne vrste mehko in sentimentalnost, če treba. Druga ima veliko splošno slovanskih priznakov. — O Betettu pravijo zapiski, da je izborno izgovarjal, hvalijo krasni glas in njega lehkoto, prožnost brez vsakršne krhkosti; poje sijajno, kar bobni in vrši po prostori dvorani. Ogenj, ki ga je v poslušalcih užgal, je ob ponovitvi očitno tudi njega ogrel. Kot Stradivarijeve gosli se je ovijal src.

Lisztova: »To mora biti čudežno« je mistična, pregloboka.

Robert Fuchsova: »Krasna noč« ima lepo, romantično kantileno, tudi v spremljanju je veliko melodije, ne samo barve.

Lajovic. Najkrasnejša izmed vseh, ki je tudi nepopisno užgala, je bil »Mesec v izbi«. Nedopovedljivo lepo je zadeto čuvstveno razpoloženje: kakor bi se človek kopal v mlečnovoljni mesečini, kot da tenki, vlažni žarki polsvetle, poltemačne srebrne luči kapljajo v mirno noč nizdol...

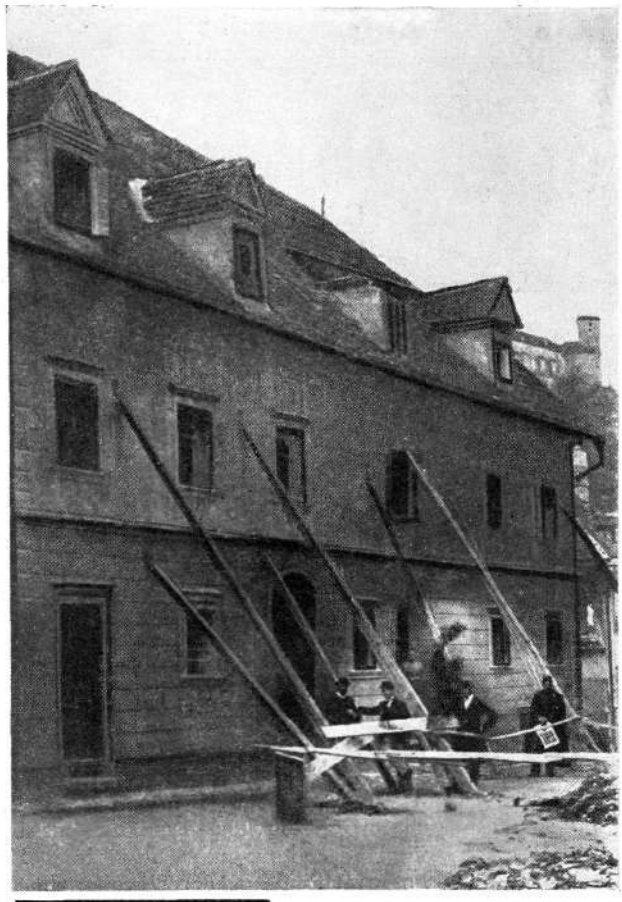
Celo slabi klavir, ki se je z njegovim zarjavelim železom mojstrsko boril g. Procházka, se je moral vdano pogrezniti v to čudno nežno blaženost.

Betetto pa, če bi cel večer ne bil nič drugega zapel kot zadnji dve vrstici, ali samo besedici »vas« in »tožen«, bi vedeli o njem, da je mojster.

Dr. Fr. Kimovec.

To in ono.

Ob stoletnici Vodnikove smrti. V zadnji številki »Dom in Sveta« sem v svojih doneskih za Vodnikov životopis (na str. 183) tudi omenil, da je naš pesnik umrl v hiši, ki je stala na prostoru sedanje hiše na Miklošičevi cesti št. 4 (do leta 1913. št. 6). Pričujoči »Dom in Svet« prinaša sliko te hiše, ki so jo v potresni dobi morali podreti. Na vzdolžni, pročelni strani je s črto zaznamovan tisti konec pritličja, v katerem je Vodnik stanoval. Poznejšega izvora v tem delu so mala vrata, ki so jih napravili, ko je bila ondi tobačna trafika. Razlika med lego nekdanje in sedanje hiše je le v tem, da je bila nova stavba za malenkost nazaj potisnjena, da so na ta način mogli sedanjo Miklošičevo cesto nekoliko razširiti. Nekdanja Frančiškanska ulica pa se je na tem koncu vila okrog frančiškanske cerkve.

Hiša, v kateri je umrl Val. Vodnik.

(Pročelje.)